

aşırı düşük teklif
açıklamalarında kullanılan
fiyat tekliflerinin üzerinde
ilgili geçici vergi beyanname
döneminin belirtilmesinin
gerekli olmadığı, anılan
bilginin ilgili tespit
tutanağında yer aldığı,
başvuru sahibi istekli
tarafından sunulan aşırı
düşük teklif açıklamasındaki
fiyat tekliflerinde ilgili
beyan ifadesinde tarih ve
sayı bilgileri verilen tespit
tutanaklarında, tespit
yapıldığı geçici vergi
beyanname döneminin
belirtilmiş olduğu,

belirtilen sebeplerle anılan
isteklinin teklifinin, teklif
açıklamasında motor yağı,
arazöz ve damperli kamyon
girdilerine ilişkin olarak
fiyat tekliflerinde ilgili
geçici vergi beyanname
döneminin belirtilmemiş
olduğu gerekçesiyle
değerlendirme dışı
bırakılması

Toplantı No	: 2021/838
Gündem No	: 19
Karar Tarihi	: 15.09.2021
Karar No	: 2021/UH-I-1716

BAŞVURU SAHİBİ:

Temsan Yol Yapım İnşaat Turizm Nakliyat Enerji Orman Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2021/188347 İhale Kayıt Numaralı "Karayolları 10 Bölge Müdürlüğü Yol Bakım Ağındaki Devlet ve İl Yollarında Yol Boyu ve Tesis Sahalarında Yapılacak Bakım Hizmetleri İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü tarafından 03.05.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Karayolları 10 Bölge Müdürlüğü Yol Bakım Ağındaki Devlet ve İl Yollarında Yol Boyu ve Tesis Sahalarında Yapılacak Bakım Hizmetleri İşi" ihalesine ilişkin olarak Temsan Yol Yapım İnşaat Turizm Nakliyat Enerji Orman Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin 11.08.2021 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 16.08.2021 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibine 24.08.2021 tarih ve 38566 sayılı İste Kurum Kayıtlarına alınan 24.08.2021 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2021/1383 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, idare tarafından hazırlanan 04.06.2021 tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalede sunmuş oldukları aşırı düşük teklif açıklamasının hiçbir gerekçe gösterilmesizin reddedildiği ve tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, anılan hususa ilişkin olarak yapmış olduğu itirazen şikâyet başvurusu üzerine alınan Kurul kararı ile, idare tarafından değerlendirilmeye alınmayan teklifler ve uygun bulunmayan aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin gerekçelerin detaylı şekilde belirtildiği yeni bir komisyon kararı oluşturulması doğrultusunda düzeltici işlem tesis edilmesine karar verildiği, söz konusu Kurul kararı üzerine alınan idarenin ikinci komisyon kararında, sunmuş oldukları aşırı düşük teklif açıklamasında motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinde geçici vergi dâhilinin belirtilmemiş olduğu gerekçesiyle teklif açıklamalarının yine uygun bulunmadığı ancak ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda fiyat tekliflerinin üzerinde ilgili geçici vergi dâhilinin belirtilmesi gerekliliğinin olmadığı, belirtilen bilgiye ilgili fiyat tekliflerinin ekindeki tespit tutanaklarında yer verildiği belirtilen gerekçelerle tekliflerinin değerlendirilme dışı bırakılması işleminin yerinde olmadığı iddiasına yer verilmiştir.

A) Başvuru sahibinin iddiasının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirtilmiş süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istektilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıkla istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 lnci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapılan işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıkla istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulamasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde "79.2. İhale alanında ve dokümanında teklifi sınır değeri altında kalan istektilerden açıkla istenecek şekilde belirtilen hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

79.2.2. İstektiler aşırı düşük olarak tespit edilen tekliflerini aşağıdaki yöntemleri kullanarak açıklayabilirler.

79.2.2.1. Üçüncü Kişilerden Alınan Fiyat Teklifleri: Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikle olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir.

Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulacaktır.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafınca düzenlenerek oluşturulan (.././.) tarih ve (..) sayılı maliyet tespit tutanağında ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespit (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafınca düzenlenerek oluşturulan (.././.) tarih ve (..) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir. Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabilirceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

79.2.3. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır"

79.2.4. Ek-0.5, Ek-0.6 ve Ek-0.7 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyannamesi dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür." açıklaması,

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin/alımın;

a) Adı: Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü Yol Bakım Ağındaki Devlet Ve İl Yollarında Yol Boyu Ve Tesis Sahalarında Yapılacak Bakım Hizmetleri İşi

b) Türü: Hizmet alımı

c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği

c) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır.

d) Kodu:

e) Miktarı: 1.500.000 m³ çalı formlu bitkilerin budanması, 10.000 da yabancı otların biçilmesi, 110.000 ton arazöz ile sulama

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü Yol Bakım Ağındaki Devlet ve İl Yolları" düzenlemesi bulunmaktadır.

İncelemeye konu ihalenin Karayolları 10. Bölge Müdürlüğü yol bakım ağındaki devlet ve il yollarında yol boyu ve tesis sahalarında bakım hizmetleri yapılması işi olduğu, ihalede 19 adet ihale dokümanı indirildiği, 03.05.2021 tarihinde yapılan ihaleye 13 isteklinin katıldığı, yapılan sınır değer hesaplaması sonucunda 4 isteklinin aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulduğu, tüm istektilerin aşırı düşük teklif açıklamasını idareye sunduğu, sunulan teklif açıklamalarının tümünün idare tarafından uygun bulunmadığı, sunmuş olduğu aşırı düşük teklif açıklaması idare tarafından uygun bulunmayan başvuru sahibinin yapmış olduğu itirazen şikâyet başvurusu üzerine alınan 08.07.2021 tarih ve 2021/UH-I-1344 sayılı Kurul kararı ile idare tarafından değerlendirilmeye alınmayan teklifler ve uygun bulunmayan aşırı düşük teklif açıklamalarına ilişkin gerekçelerin detaylı şekilde belirtildiği yeni bir komisyon kararı oluşturulması yönünde düzeltici işlem tesis edilmesine karar verildiği, anılan karar üzerine alınan 30.07.2021 tarih ve 2 sayılı ihale komisyonu kararında, başvuru sahibi istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasının, açıkla içerdiği motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinde geçici vergi dâhilinin belirtilmediği gerekçesiyle uygun bulunmadığının belirtildiği ve ihalenin yine aynı istekli üzerinde bırakılarak tamamlanacağı görülmüştür.

İhalede, aşırı düşük teklif sınır değerinin 4.357.175,00 TL olarak hesaplandığı, 4 isteklinin aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulduğu, istektilere ilk olarak 04.05.2021 tarihinde sorgulama yazısının gönderildiği, yazının ekinde açıklanması istenilen iş kalemlerinin listesinde yer aldığı, aşırı düşük teklif açıklama talebi ve tevsik edici belgeler konulu ikinci yazılırların istektilere 07.05.2021 tarihinde gönderildiği, belirtilen yazının ekinde sıralı analiz girdileri tablosunun yer aldığı, belirtilen konuya ilişkin son yazının ise 18.05.2021 tarihinde istektilere gönderildiği, aşırı düşük teklif sorgulamasına tabi tutulan tüm istektilerin aşırı düşük teklif açıklamalarını idareye sunmuş olduğu, sunulan açıklamaların tümünün idare tarafından uygun bulunmadığı, ikinci ihale komisyonu kararında Güven Doğu Gıda Kafe Lokanta İnşaat Taahhüt Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin teklif açıklamasında maliyet tespit tutanağının sunulmaması olduğu gerekçesiyle, başvuru sahibi Temsan Yol Yapım İnş. Tur. Nakl. Enerji Orman Ür. San. ve Tic. Ltd. Şti. ve Kaptan Yol İnşaat Taah. Maden Enerji Nakl. ve San. Tic. Ltd. Şti.'nin teklif açıklamasında motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinde geçici vergi dâhilinin belirtilmediği gerekçesiyle ve Zigana Makina İnş. Gıda Hayv. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin teklif açıklamasında motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinde geçici vergi dâhilinin belirtilmemiş olduğu ve özel-1 pozunda indirimli benzin fiyatına ilişkin açıkla yapılmadığı gerekçeleriyle istektilerin tekliflerinin değerlendirilme dışı bırakıldığı tespit edilmiştir.

Başvuru sahibi isteklinin sunmuş olduğu aşırı düşük teklif açıklaması incelendiğinde, isteklinin ihale komisyonu kararına konu edilen motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin olarak fiyat teklifleri sunduğu, motor yağı girdisine ilişkin olarak ilgili meslek mensubu tarafından onaylı olarak sunulan fiyat teklifinin üzerinde ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen beyan ifadesinin yer aldığı, beyan ifadesinde 20.05.2021 tarih ve 1 sayılı satış tutarı tespit tutanağına atf yapıldığı, açıkla kapsamında sunulan söz konusu tutanağının ilgili meslek mensubunun onayını taşıdığı ve tutanakta geçici vergi beyanname döneminin 2021 yılı 1. dönem olarak belirtildiği, tutanak ekinde ilgili belgelerin sunulmuş olduğu, yine isteklinin arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin olarak ilgili meslek mensubu tarafından onaylı olarak sunulan fiyat teklifinin üzerinde ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen beyan ifadesinin yer aldığı, beyan ifadesinde 20.05.2021 tarih ve 1 sayılı satış tutarı tespit tutanağına atf yapıldığı, açıkla kapsamında sunulan söz konusu tutanağının ilgili meslek mensubunun onayını taşıdığı ve tutanakta geçici vergi beyanname döneminin 2021 yılı 1. dönem olarak belirtildiği ve tutanak ekinde ilgili belgelerin sunulmuş olduğu tespit edilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri incelendiğinde, aşırı düşük teklif açıklamalarında kullanılan fiyat tekliflerinde ilgili geçici vergi beyanname döneminin belirtilmesine ilişkin bir gerekliliğin olmadığı, fiyat tekliflerinin üzerinde yer alan beyan ifadesi içerisinde tarih ve sayı bilgileri belirtilen ilgili tespit tutanağında, öngörülen birim fiyatlara ilişkin ilgili meslek mensubu tarafından yapılan tespitlerin hangi geçici vergi beyanname dönemine ait olduğu hususunun yer aldığı anlaşılmıştır.

Yapılan tespit ve incelemeler neticesinde; aşırı düşük teklif açıklamalarında kullanılan fiyat tekliflerinin üzerinde ilgili geçici vergi beyanname döneminin belirtilmesinin gerekli olmadığı, anılan bilginin ilgili tespit tutanağına yer aldığı, başvuru sahibi istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasındaki fiyat tekliflerinde ilgili beyan ifadesinde tarih ve sayı bilgileri verilen tespit tutanaklarında, tespitin yapıldığı geçici vergi beyanname döneminin belirtilmiş olduğu, belirtilen sebeplerle anılan isteklinin teklifin, teklif açıklamasında motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin olarak fiyat tekliflerinde ilgili geçici vergi beyanname döneminin belirtilmemiş olduğu gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılması işleminin yerinde olmadığı anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

B) İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesi yönünden yapılan inceleme sonucunda aşağıda belirtilen gerekçelerle herhangi bir aykırılık tespit edilmemiştir.

İhaleye katılan istektilerden, Kaptan Yol İnşaat Taah. Maden Enerji Nakl. ve San. Tic. Ltd. Şti.'nin ihalede sunmuş olduğu aşırı düşük teklif açıklamasının, başvuru sahibi istekli ile aynı doğrultuda, teklif açıklamasında motor yağı, arazöz ve damperli kamyon girdilerine ilişkin fiyat tekliflerinde geçici vergi dâhilinin belirtilmediği gerekçesiyle uygun bulunmadığı görülmüş olup, anılan istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklaması yukarıda yer verilen hususlar doğrultusunda incelendiğinde; teklif açıklamasında motor yağı, girdisine ilişkin olarak ilgili meslek mensubu tarafından onaylı olarak sunulan fiyat teklifinin üzerinde ilgili mevzuat hükümlerinde belirtilen beyan ifadesinin yer aldığı, beyan ifadesinde 18.05.2021 tarih ve 1 sayılı satış tutarı tespit tutanağına atf yapıldığı ancak açıkla kapsamında sunulan motor yağı girdisine ilişkin tutanağının düzenleme tarihinin 20.05.2021 olarak belirtildiği, bu sebeple ilgili beyan ifadesinde yer verilen tutanak tarihinin hatalı olduğu, öte yandan 18.05.2021 tarihli fiyat teklifinin eki olarak sunulan tutanağının, fiyat teklifinin düzenlendiği tarihten daha sonraki bir tarih olan 20.05.2021 tarihinde düzenlenmiş olduğu, belirtilen gerekçelerle fiyat teklifinin ilgili olduğu geçici vergi beyanname döneminin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak tevsik edilmediği anlaşıldığından idare tarafından Kaptan Yol İnşaat Taah. Maden Enerji Nakl. ve San. Tic. Ltd. Şti.'nin aşırı düşük teklif açıklamasının uygun bulunmayarak, isteklinin teklifinin değerlendirilme dışı bırakılması işleminin yerinde olduğu anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işleme giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, başvuru sahibi istekli Temsan Yol Yapım İnş. Tur. Nakl. Enerji Orm. Ürün. San. ve Tic. Ltd. Şti.'nin teklifinin değerlendirilmeye alınması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliği edildiği ve yasa tebliği edilmeye sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Öybirliği ile karar verildi.